

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egy évre	6 korona — fillér
Félévre	3 " —
Negyedévre	1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre	4 korona
Egyes szám ára	20 fillér.

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
 Főmunkatárs
MAROSÁN JÁNOS.
 A lap kiadója:
 A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
 Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
 Nyilvánt. sora 40 fillér.
 A lap megjelenik minden szerdán.

Szegény gazdagok.

Akinek közgazdasági téren valami briliáns gondolata akad; aki át akarja Magyarországra telepíteni Birmingham és Manchester összes gyárait: csak jöjjön Szatmárra, mert itt még a sövény is kolbászból van és sült galambok repkednek a levegőben.

Biztosítva lesz itt részére minden: hatósági támogatás, ingyen telek; sőt még üzleti eszet is kap. De mindezt csak azon feltétel alatt nyeri, ha már anélkül is gazdagember.

Azért merjük ezt kikürtölni, mert a helyi lapokban néhány nappal ezelőtt az volt olvasható, hogy több vagyonos ember gyárat akar alapítani, s tervök előmozdítására nemcsak ingyen telket kérnek a várostól, hanem még ezer koronát is az előzetes tanulmányok költségeinek fedezésére.

Szegény gazdagok!

Tehát ösztöndíj kell nekik, mint a jó tehetségű, de szegény ifjaknak, kik ugyan még most semmik, de

valamikor minden lehet belőlük. Milyen naivak!

Tehát csupán a nagy tőke nem hozhat áldozatot, egyedül annak nem szabad károsodnia? A kis ember azonban bukhatik rakásra, és süket fülekre talál, ha lenyuzott bőrét siratja?

Elismerem, nemzeti szempontból megbecsülhetlen jelentőségű a honi ipar és a kereskedelem fejlesztése. Napjainkban látjuk, hogy őseink ugyan meghódították és fenn tartották ezt a hazát, de korunkra hárul a feladat, hogy azt új kereseti források megnyitása által virágzóvá tegyék. És itt kezdődik a nagy tőke kötelessége.

Törvényeink kedveznek a nagy vagyon összehalmozódásának. Bilincsekbe verve, tehetetlenül szolgáltatják ki az adóssághitelezőjének; le van annak köve teste, lelke s bármikor végre lehet rajta hajatni a skeyloki műtetet. Így szaporodtak meg pénzes embereink s ezért támadnak gombamódra a pénzintézetek. De nyugat-európai értelemben vett üzleti szellemet és vállalkozó

kedvet biába keresünk. Még mindig megvan bankjaink többségében a pálinka-bódé szaga és a kis-uzsorás kegyetlenséggel párosult gyávasága.

Azt hiszik finánzkapacitásaink, hogy jelzálog-hitel nyújtásával fényesen megfeleltek feladatuknak. Ezért történik aztán városunkban is, hogy az ingatlan javak értéke aránytalanul nő; holott az egész csupa fikció, melynek siralmas krach lehet a következménye.

Akkor hajlik meg tisztelettel a közvélemény a nagy tőke előtt, ha az valódi teremtő erővé válik; ha gyárat, ipartelepeket létesít és áruinak piacot szerez messze az ország határain túl is. Ehhez azonban szaktudás és mindenek fölött vállalkozó kedv szükséges.

Mint ahogy a katona csak úgy szeresheti meg a győzelmet, ha el van határozva, hogy akár hősi halált hal: úgy csupán azt nevezem valódi üzletembernek, aki kész vagyona is reszkirozni. Nem akaró hinni, hogy a helybeli nagytőkék tulajdonosai minden áron az

Milyenek voltak a régi magyar tánczok!

A régi magyar bálókban a fődolog — a táncz volt. És nem — a ruhamutogatás.

Legkedvesebb tánczai ezek voltak a magyarnak:

— Az egeres, gyertyás, a süveges táncz és lengyel-változó.

A tánczmulatságot rendszeren cigány zenének szép magyar dallamain *lassu magyarral* kezdték.

A lábot ebben a tánczban komoly mellettséggel csak alig észrevehetően kellett emelni. Cifrázni, csak a ritkábban előjövő sebes ütemeknél lehetett.

Egy régi irás erről így ír:

— Készen volt a hegedű és a duda. Ottan-ottan a furulya és a cimbalom. Aztán tánczolni kezdtek. De nem ugrándoztak ám, kecske-módon, mint most, hanem szép halkan járták. Gyakorta kiáltván, három a táncz.

Az egyes tánczban sorba állott 9—10

ifju. Szembe velük ugyanannyi leány. A sorok közt csupán annyi hely maradt, hogy ott egy pár tánczoló elférjen. Az első ifju most elvitte a vele szemben álló leányt, kétszer megkerülték kívül-belül a sorban állókat. Majd elbocsájtva egymás kezét, külön-külön tánczoltak körül a sorokat. A többiek ezalatt így dudolgattak:

— Maeska fogd el az egeret!

Ügyes leány nagyon kifárasztotta tánczosát, mert a leány ment elől, bujkált a sorok között. Ha szembe értek visszafordulhatott. Az ifju a leánynak csak a kezét foghatta meg, de azt sem erővel. Csak ha szépszerével tudta. Mikor így sikerült megfognia, kétszer, háromszor, megint körül-tánczoltatták a sorokat együtt s aztán visszaállottak a helyükre.

Most következett a második, aztán a harmadik pár. És így tovább, amennyi volt. A táncz addig tartott, míg valamennyi ifju így eljárta szemben álló párjával.

A gyertyás tánczot két ifju kezdte, egy-

mással tánczolta s egy-egy égő gyertyát tartva a kezében. Így tánczoltak néhányszor körül. Majd megálltak, két leány vagy menyecske előtt. Meghajtották magukat és az égő gyertyát átnyújtották. Most a két nő tánczolt tovább az égő gyertyákkal mindaddig, míg a férfiak előtt meg nem hajoltak, mikor aztán ismét ezek folytatták tovább a tánczot.

Ennél a táncznál azonban nagyon kellett vigyázni arra, hogy kivált forgolódás közben egymás ruháját vagy haját meg ne gyujtsák. Bizonyosan fordultak is elő olykor szerencsétlenségek. Azért e tánczot sokan el is itélték.

A süveges-tánczot egy férfi kezdte úgy, hogy kezébe vett egy süveget s azt magasra tartva, egyedül tánczolta, kettőt-hármat fordult. Azután a kedve szerint választot asszonyt vagy leányt és tánczra vitte. Kettőt-hármat fordult vele, majd elbocsátotta s addig-addig esalogatta, míg az a süveget el-kaphatta.

— Két szentkép diszes aranyozott kerettel ingyen, ki 25 forinton felül bevásárol —
Krámer Jeremiás butorkereskedésében **Szatmár** a színházzal szemben.

Helyben készült legjobb minőségű ebédlő és hálószoba berendezések olcsón kaphatók.

Lelkészek és tanítók részére 10% árkedvezményt nyujtok.

adózó nép fillérei segítségével szeretnék aranyhalmazaikat növelni.

Akinek szaktudása nincs, aki a saját vagyonát kockára tenni nem akarja, az menjen borsot és paprikát árulni.

—n.

Erőviszonyaink.

(A katolikusok száma a szatmári egyházmegyében.)

A szatmári egyházmegye öt politikai megyére terjedő területén a latin és görög szertartású katolikusok száma több mint háromszorosan felülmúlja a reformátusokét és közel hétszeresen a zsidóké. A katolikusok száma összesen 754,958, míg a reformátusoké csak 213,218 és a zsidóké 137,960. Az egyházmegyében van összesen 1,109,863 lélek, ezek közül katolikus 754,958, tehát 68%. Katolikus az egyházmegye lakosságának közel kétharmad része, a hátralevő rész megoszlik a reformátusok és zsidók között.

A számarányok a következők.

	kath.	ref.	izr.
Szatmárvármegyében:	213,738	115,335	26,483
Bereg	121,660	47,290	27,577
Máramaros	244,955	9,245	56,216
Ugocea	58,956	18,639	10,861
Ung	115,639	22,709	16,823

Szatmárvármegyében katolikus 59%, Beregben 61, Máramarosban 78%, Ugoceában 66, Ungban 74%.

Ha ilyen a számarány, hogy érvényesülnek hát a katolikusok? Az egyesült kálvinizmus és judaizmus uralkodnak rajtunk, mi pedig mint bomlott kéve széthullunk. Ők csak püspökök és kanonokok nem lehetnek, de egyéb teret lefoglaltak a maguk számára. Tessék szétnézni egyházmegyénk területén a közigazgatásban, a városi magistratusokban, a községi és városi képviselőkben, az országgyűlési képviselők között stb. stb. mindenütt az egész vonalon, és tessék megmondani, nem-e másod, sőt harmadrendű polgárai lettünk az államnak?

A győztes nő akkor még egypárat fordult tánczosával, azután más férfit választott, akit néhány fordulat után ő kezdett a süveggel csalogatni. Mikor a férfi a süveget elkapta, megint ő választott más nőt és így tovább.

Jó és ügyes tánczosok igen megráfáhhatták és kifáraszthatták egymást.

Azért ez volt legkedvesebb valamennyi táncz között.

A *lengyel-változó* — mint már neve is mutatja, idegen eredetű. De azért igen kedvelt és divatos táncz volt.

Ebben hol a férfi hagyta el a nőt, hol megfordítva. Majd hármat fordulva egymással, hármat egyedül: elhagyták egymást s a tánczos más tánczosnőt, a tánczosnő pedig más tánczost választott.

Mindegyik táncznak meg volt a maga megszokott zenéje, melyet a régi világban a zenészek éppen olyan jól tudtak, mint a mai cigányok a divatos táncznótákat.

Krónikás.

És most sétáljunk végig a piacokon, csodáljuk meg a kirakatokat, nézzük meg a kereskedők és iparosok ezégtábláinak felírását, hány magyar és keresztény ezéget fogunk találni? Vagy kinek kezében vannak a bankok és a pénz? És mondjuk meg, nem elszegényedtünk-e? A föld, a telkek, a házak, a bérletek mind idegen kezekbe jutnak.

Nem tudom, hogy a mi vármegyénkben milyen az arány, de azt tudom, hogy Magyarországon zsidó földbirtokosok kezén volt — csak a 100 holdon felüli birtokokat számítva — 1894-ben 1,747,255 kat. hold, tíz év múlva 1904-ben 2,619,300 kat. hold, a növekedés 874,640 kat. hold; zsidó bérlő által kezelt föld 1894-ben 2,745,100 kat. hold, 1904-ben 3,350,740 kat. hold, a növekedés 605,640 kat. hold.

Minden vonalon vesztjük a talajt lábaink alól.

Mentsük meg ami még menthető! Egyesüljünk, tömörüljünk egy célra!

Istenem, de sok kiváló, nagy tehetségű, nemesen gondolkozó tagja van egyházmegyénknek — a világiak soraiban is — de nem tudjuk eléggé méltányolni, nem támogatjuk, azért hullunk szét, mint bomlott kéve. Bámű'attal ismerem el érdemeiket, és hajlom meg nagyságuk előtt, vajha egymást megértve kölcsönösen támogatnák egymást működésükben, mert ha különböző utakon is járunk, meg kell egyeznünk egy közös nagy célban: a kereszténység nagy érdekeinek előmozdításában.

Felekezeti harezot, antiszemitizmust nem hirdetek, mert e sokat szenvedett, hányt-vetett nemzetnek szüksége van a békére — de igenis — ma mikor mindenki érvényesülni akar, annál bátrabban kell nekünk katolikusoknak tömörülnünk nem ugyan más felekezetek ellen, hanem csak a mi elvitázhatatlan jogaink, elhanyagolt, igazságos érdekeink előmozdítására a mieink érvényesüléséért.

Árvák lettünk ebben az országban, kinek nincsen pártfogója, sereg, amelynek nincsenek vezérei.

Tovább nem folytatom. Bár csak tanulni és tapasztalatokat gyűjteni a hivatásom, jogom volt felvetni az eszmét. Fontolják meg, és ha jónak látják, siessenek tettere váltani szízek óhaját és kívánságát.

Kertész Pál.

Válasz Glatz ügyvédnek.

Szenvedélyesség által osztogatott dísztelen címek sem nem bizonyítékok, sem nem czáfolatok. Ön a „Szamos” 31. számában szenvedélyességét sokféle alakban lépteti föl, de saját állításait tárgyilag nem bizonyítja, az ellenfél bizonyítékait pedig meg nem czáfolja, tehát legjobb volt volna közgyűlési ismert javaslatát helytelennek beismerni. A törvény szövege szerint így rendelkezik a képzőintézetéről: „A tanintézethez legalább 2 holdnyi kertnek kell csatoltni.” A higgadt elme tüstént látja, mi ennek a legtermészetesebb magyarázata, tudniillik: ahol az intézet van, ott csatlakozzék hozzá a kert is. Ez a szakörök felfogása országszerte, sőt ez a modern praxis is. Pápán legujabban a váro-

son kívül építették föl a képzőt, hogy közvetlenül mellette lehessen a gazdasági kert. A budai példás elemi és polgári két képzőnek épülete mellett ott van mindjárt a gazdasági, a botanikus kert. Távolról sem kikapva nézzük az idézett mondat értelmét. Sőt minél jobban megfigyeljük a fentebbi törvényt, annál okadatoltabb, hogy közvetlenül a képző közelébe kell a kert. Különösen kitűnik ez a tantervből és a tanórák beosztásából. De hát ez ügyvéd urnak magas, miért is ezt Önnek tovább nem fejtegetjük. Magas annak, ki figyelmeztetés daczára is valótlan ir, mert nem tudja, hány négyszöglet tesz ki egy hold föld. Tanácsa szerint mértünk is, a városi mérnöki hivatalból is kaptunk értesülést és kisült, hogy Ön sem a kataszteri birtokiv helyrajzi számát nem olvasta ki jól, mert ez nem 1232, hanem 1323; sem a megfelelő 2 hold 1416 négyszöglet nem tudta átszámítani négyszögölekre. Ezt a tanítást fogadja el a jövőre, mert különben máskor is kinevetik. Tehát tudja meg, hogy 2 h. 1416 négyszögöl nem vizintes kurrens számként, tehát nem így olvasandó: 21416 négyszögöl, hanem ekként: 4616 négyszögöl, mert 1 hold nem 10000, hanem csak 1600 négyszögöl. Ez pedig óriási különbség.

Hogy Ön Németi haladásáért dolgozik, jól teszi, de ez sokkal reálisabb és komolyabb tényezőktől függ, mint, hogy a zárdakert nekik utazat adjon. Ilyen tényező különösen három van, melyekkel azonban hely szűke miatt most nem foglalkozhatunk.

Testvéri szó — Fényhez.

Kedves jó szomszédok!

Ismeritek azt a nemes ezélt, melyért kibontottuk a Kath. Népszövetség zászlaját: „Isten nevében szövetkezzünk Egyházunk, hazánk védelmére, hitünk, erkölcsünk oltalmára és embertársaink testvéri támogatására.”

Krisztusi jelszó ez, melyért küzdeni érdemes, — nemesak, de kötelességünk is.

Kötelesség! Nehéz szó, mely mintha zsidbasztólag hatna idegeinkre, lehütné munkakedvünket s szárnyát szegné lelkünk magasabbra való törekvésének.

Nehéz szó, és népszerűtlen, mely éket ver, gátat emel ott, hol egy üdvös ezél, nemes eszme — és az önzetlen munka kíván egyesülni, közös uton magasabbra törekedni.

De hisz már az élet maga a kötelességeknek szakadatlan láncolata! Az állam, a község iránti kötelességeinknek igyekszünk megfelelni. Talán csak azért, mert az kötelesség?!

Ennyire fásult szív nem lakozhatik egy becsületes, jószándéku polgár keblében.

Nem! Hiszen örömmel nyújtja filléreit, a legszegényebb is, ha iskoláról, közintézményről van szó, segíti a szükségben szenvedőt, a sorstól sujtottat. A keresztény lélek könyörületes, áldozatra kész.

Krisztus parancsa szerint ez kötelesség ugyan, de itt a kötelesség már nem a maga hidegségében jelentkezik. Itt a krisztusi szeretettel parancsa összeölelkezik a felebaráti áldozatos, önkéntes szeretettel s ez a szere-

CSAPÓ LAJOS

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

**ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ**

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Libériák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czímádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindenemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartóságáért. Nagy raktár honi és angol szövetekben. Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS,** szabómester.

tet lerontja a harag emelte gátat, szétveti a közönyt, a hidegség jégpáncélját, leoldja a szívekről a nemtörődömség bilincseit, felmelegíti a rokonérzést, részvétet fakaszt a sors-tól üldözött embertársa iránt, segítő kezét nyújt a szükségben szenvedőnek, barátta teszi az ellenséget, Krisztus katonájává avatja az embert.

Ilyen értelemben véve a kötelességet, az nem lehet teher, nem gát, sem ék, mely azt elválasztja embertársától.

Erény az, mely a keresztény tökéletesség útján mindig feljebb visz bennünket az égiek felé.

Ezen erény hozott össze bennünket a kath. népszövetség táborában, hogy egyesülésünk által magasztos ezéljaink győzelmét kivívhatjuk.

Él-e hát bennünk ez a szeretet, ez a kötelesség?!

Kedves jó fényiek!

Farkas leselkedik a nyájra. Hol itt, hol ott kísérel meg a támadást, s nem ritkán háborítatlanul ragadja el egy-egy áldozatát.

Titeket ez nem bánt? Mondjátok csak, ha az egyik nyáját megtizedeli, szétkergeti, áldozatává teszi, — honnét fogja *azután* szedni áldozatait? A farkas gyomra olyan sir, mely titeket is meg tud emészteni. Ti örültök a békének *most még*, de nem gondoltok a következményekre? Avagy talán szándékosan terelitek erre a farkast mi felénk, hogy itt kielégítve vérszomját — nektek hagyjon békét?

Testvériség ez?

Ha az ordas farkas megtámad pl. egy özet, ennek társai összeállanak körbe fejeikkel a központ felé és minden farkastámadást gyenge lábaik rugásaival vernek vissza. Az ordas tehetetlenül odább áll. A madarak hangos visongással kísérik a ragadozó hóját, hogy társaikat figyelmeztessék a veszre.

S a gyenge oltalmat keres, — a rablás meghiusul.

Ime, az állat meg tudja egymást védeni! Kedves fényiek!

A krisztusi szeretet nevében egyesülünk hitünk, erkölseink, népünk, érkekeinek védelmére. A Krisztus Egyházát bántják, Isten szolgáit gyalázzák szemetek előtt, köz-erkölseinket megmértelyezik, vallásunkat kigunyolják fületek hallatára, népünket rontják, zsarolják, kinozzák, hogy megdöntsék kath. lelkének egyensúlyát s aztán — megfosztva hitétől, erkölsestől, tisztességes érzéseitől — leigázzák a becselenség, a bűn mérges fegyvereivel.

Azért kérlek benneteket az édes kötelesség, a felebaráti szeretet nevében, fogjunk kezét a hitvédelem, a népméltóság nagy munkájában. Ne hagyjuk a nyáját, oltalmazzuk az apát, a fiút, a testvért.

A kath. népszövetség mutassa meg életrevalóságát, erejét, hasznát. Pusztá jelszó, avagy valóság: a tettek katholicizmusa?!

Ismeritek a bajt községi életünkben! Feleljetek!

Czudar.

Csudálatos. Minden ember szereti az öregebbet adni. De öreg senki sem akar lenni.

HÍREK.

A kegylet munkája. A nagykárolyi Polgári Olvasókör elhatározta, hogy megörökíti nagynevű alapítójának, gróf *Károlyi István*nak emlékét. Arczképét festik meg, hogy díszül szolgáljon a kör helyiségének. A munka kivitelével *Eperjessy Károly* fiatal festőművészt bízták meg.

Gyászhir. *Szabó István* pápai praelátus édes atyja hosszas betegeskedés után pénteken hajnalban meghalt. Régi tiszteletreméltó tagja volt városunk társadalmának. Az utóbbi években azonban részint előhaladott kora, részint betegeskedése miatt teljesen félrevonult. Áldott jólelkű öreg ur volt, kit minden ismerőse tisztelettel vett körül. A gyászoló család halotti jelentése következőleg szól: „Alulírottak lelkük nagy fájdalommal, de Isten szent akaratán való alázatos megnyugvással tudatják, hogy *Szabó Sámuel* türelemmel viselt hosszú betegsége után, a haloklók szentségében részesülve, folyó hó 5-én pénteken reggel 3 órakor visszaadta lelkét Teremtőjének. Élt 81 évet, boldog házasságban töltött 47-et. Temetése folyó hó 6-án, szombaton délután 3 órakor lesz a róm. kath. egyház szertartása szerint a Rákóczi-utczai 23. számú háztól. Az engesztelő szentmise ugyanezen napon reggel 7 órakor fog a Mindenhatónak bemutatni. Adj Uram örök nyugalommat neki! És az örök világosság fényeskedjék neki! Szatmár-Németi, 1909. évi február hó 5-én. özv. *Szabó Sámuel*né szül. *Papp Emília* felesége. *Szabó István* fia. özv. *Daróczy Lajos*né született *Szabó Anna* leánya. *Daróczy István* *Daróczy József* *Daróczy Pál* *Szabó István* *Szabó Anna* *Szabó Mariska* unokái.

Postafelügyelők kinevezése. A kereskedelmi miniszter *Boros Dezső* és *Demjén Sándor* helyheli postafőnököket posta és távirtdelügyelőknek nevezte ki.

Egyházmegyei hírek. A püspök ur Ó Moltósága *Fialkovszky József* ubrezsi plébánost nagybereznai lelkésznek, *Felhő Gyula* sárosorosi lelkészt ubrezsi ideiglenes lelkésznek, *Glazarovits Bertalan* nagybereznai ideiglenes lelkészt sárosorosi ideiglenes lelkésznek nevezte ki, *Kroszniczky József* nagybereznai és *Lubomérszky Jenő* pálocezi segédlelkészeket kölcsönösen áthelyezte.

Pénzügyi kinevezések. A pénzügyminiszter *Obholcer Gyulát* a nagykárolyi m. kir. pénzügyigazgató mellé rendelt számvevőség főnökét pénzügyi tanácsossá, *Mező Károly* számvizsgálót számtanácsossá, *Vanyek József* és *Márton Gábor* ellenőröket számvizsgálókká nevezte ki állomáshelyükön való meghagyásuk mellett.

Uj főmérnök. A kereskedelmi miniszter *Holcsey Gyula* nagykárolyi államépítészeti mérnököt, a felsőbánya—máramarosszigeti állami ut építőjét, főmérnöknek nevezte ki.

Hymen. *Adorján Albin* es. és kir. honvédhadnagy jegyet váltott Nagykarolyban özv. *Nabróczy János*né, nyug. honvédfőtörzsorvosné leányával, *Mariska* kisasszonnyal. — *Nagy József* határrendőrfogalmazó tegnap esküdtött örök hűséget Kőrösmezőn *Rónai Sándor* gör. kath. esperes-lelkész leányának, *Mariska* kis-

asszonynak. — *Reiter Mór* ifj., a Szatmári Kereskedelmi bank igazgatója, jegyet váltott *Braun Zsigmond* beregszászi földbirtokos leányával, *Margit* kisasszonnyal.

Áthelyezett honvédhadnagy. *Balogh Ferenc* honvédhadnagyot városunkból Nagykarolyba helyezték át.

Uj jogtudor. *Vajó József* nagykaposi illetőségű, budapesti lakos, ügyvédjelöltet, gimnáziumunknak volt növendékét a budapesti kir. m. tud. egyetemen f. hó 6-án az összes jogi tudományok doktorává avatták.

Gyászhir. *Nagy László* nagyari ref. lelkész 58 éves korában e hó 3-án elhalt. — *Varga Sándor* nyug. megyei főügyész pénteken este Beregszászban elhalt.

Szigorlat. *Scheffler János*, egyházmegyéinknek a budapesti tudomány egyetemen tanuló III. éves papnövendéke első szigorlatát a legnagyobb kitüntetéssel (cum applausa) tette le a szentírásból f. hó 8-án. Melegen gratulálunk.

Áthelyezett postatisztek. A kereskedelmi miniszter *Cvetkovic Miklós* és neje posta és távirtdatisztek Székéről városunkba helyezte át.

Halálozás. *Muhí Elek* nyug. ref. lelkész, volt vármegyei törvh. biz. tag, Dr. *Muhí Zsigmond*, városunkban előnyösen ismert körorvos édes atyja, a múlt napokban végelgyengülésben meghalt.

Városi közgyűlés. Szatmár-Németi szab. kir. város február havi rendes közgyűlését folyó hó 8-án, hétfőn délután tartotta meg a város nagy tanácstermében dr. *Falussy Árpád* főispán elnökele alatt, melyről a következő jelentésünket adjuk: 1. A rendes közgyűlést egy rendkívüli közgyűlés előzte volna meg, melynek egyedüli tárgya a Homoród melletti ingatlan megvétele feletti határozat lett volna. Ezen közgyűlés azonban határozatképtelenség miatt a jövő hó 8-ra maradt. 2. A polgármesteri havi jelentést, melyet *Ferencz Ágoston* tanácsjegyző a rendes közgyűlés folyamán felolvasott, egyhangulag vita nélkül tudomásul vették. A tanácsi előterjesztések tárgyalása, illetve tudomásvétele után a gazdasági szakbizottsági ügyeket referálta el *Ferencz Ágoston* tanácsjegyző, melyek közül különösen a „Tanítók Háza” ügye érdemel külön megemlítést. A közgyűlés egyhangulag vita nélkül járult ahhoz, hogy a város a felépítendő „Tanítók Háza” számára ingyen telket adjon. A rendészeti bizottság tárgyai között szerepelt özv. *Berghoffer Istvánné* és társa Dinnyés-kerti ingatlanainak felosztása is, mely nagy vitát provokált. A rendészeti bizottság javaslata ellen Dr. *Keresztszeghy* Lajos szólalt fel hosszabban, míg Dr. *Vajay Károly* a bizottság javaslatát védte. A vitában részt vett még *Csomay Imre* és *Bartha Kálmán* g. tan. végül is a főispán szavazásra bocsátotta az ügyet, illetve a javaslatot, melyet a közgyűlés nagy szótöbbséggel elfogadott. Ezután gyors tempóban folyt le a közgyűlés hátralevő része. A hatósági átiratok két oklevél kihirdetése után a közgyűlés fél ótkor végét érte.

Halál a tengeren. Bejárta a helybeli lapokat az a rémes hír, hogy *Zagyva Ferencz*

UJ RUHA-ÜZLET!

KORAI ÁRMINNÉ

Augusztus 1-én nyílt meg Szatmáron,
Deák-téren, (a Fehér-ház mellett)

kész férfi-, női- és
gyermekruha-üzlete,

ahol a legolcsóbb árak mellett nagy választékban kaphatók férfi-öltönyök, felöltők, utazóbundák, különféle gyermekruhák, valamint dús választékban a lelegegészséges női kabátzikkok.

UJ RUHA-ÜZLET!

helybeli szobafestő Amerikába igyekezvén, meghalt a kivándorlási hajón és holttestét a tengerbe temették. Ebből egy betű sem igaz. A kivándorló nem is Ferencz, hanem István és minként családját értesíti, esze ágában sem volt meghalni, sőt a legjobb egészségnek örvendő köztött ki az újvilág partjain.

Népszövetségi gyűlés. A kath. Népszövetség gyűlése, melyre a központi vezetőség meghívta Szatmár és Ugoesa lelkész-kedő papságát, most folyik a Czeecil-egyesület dísztermében. Nagy számmal jöttek be a plébánosok, a központ is jelen van csaknem teljes számmal. Maga a püspök ur Ő Méltósága elnököl. A központ képviselőjében jelen vannak *Ernszt Sándor*, *Huszár Károly* és *Haller István*, kik mindnyájan beszédet mondanak. Részletes tudósításunk a jövő számban jön.

Gazdasági tudósító. A földmivelési miniszter *Beszéds Vilmos* elhunytá folytán megüresedett gazdasági tudósítói tiszt ellátásával *Tréger Albert* sárközi u. adalmi tisztartót bízta meg.

A kath. Kaszinó közgyűlése. A kath. Kaszinó f. hó 14.-én vasárnap délután 4 órakor tartja tisztújító közgyűlését. A kath. Kaszinó tagjait a közgyűlésre ezuton is meghívja az elnökség.

Adományozás. A szatmárnémeti tanítói konviktusra legujabban a következő készpénz-adományok folytak be: *Kapnikbánya község* 50, *Udvari* 20, *Központi takarékpénztár* 15, *Gazdasági bank* 30, *N. N.* 50 koronát adományoztak a nemeszélű intézet javára. Fogadják e helyütt is a nemesszívű adakozók az intéző-bizottság hálás köszönetét. Itt emlíjük meg, hogy a konviktus alap ma 8 és fél ezer korona, melyből két és fél ezer korona készpénz, a többi kötelezvény.

Építik az új óvodát. Ide s tova két éve már, hogy megvásárolt a város a Kinizsi utcán egy telket szemben az állami iskolával az új óvoda céljaira. A nyáron végre fel fog épülni: A költségek 26881 Koronára vannak előirányozva. A versenytárgyalásra 6 ajánlat érkezett be és pedig *Franyó Pálé*, *Szell Imréé*, *Farkas Lászlóé*, *Weszelovszky testvéreké*, *Pék Györgyé* és *Német Gáboré*. Az ajánlatok legközelebb a városi tanács elé kerülnek.

A nőegyleti bál. Farsang utolsó napján fog lezajlani a Pannóniában a nőegyleti bál. Valószínű, hogy legsikerültebb mulatsága lesz az idei szeszonnak, amely pedig daczára mindennek, daczára az általános pénzhiánynak valósággal bővelkedett a bálokban. A siker érdekében nagy tevékenységet fejt ki dr. *Szücs Sándor*, a Nőegylet agilis főjegyzője, kinek máris sikerült a rendezésbe bevonnai a város aranyifjúságát, ami már magában véve elegendő garanciát nyújt, hogy Karnevál hercege dícsőségesen fogja befejezni városunkban farsangi diadalutját. No de a Nőegylet meg is érdemli a támogatást, nemcsak azért mert a gyöngőd nem egyesülete, hanem mivel a jótékonyosság van írva zászlójára, a szegények és árvák könyeinek felszárítása. A rendezőbizottság elnöke dr. *Nagy Géza*, alelnökök dr. *Helmezy József*, dr. *Németh Béla*, *Csiszár Dezső* és *Orosz Béla*.

Betörés. Vasárnap virradóra dr. *Muhi Zsigmond* orvos Istvántéri lakásába eddig ismeretlen tettesek betörttek, honnan sok holmit, ruhát vittek el. A tetteseket a rendőrség erélyesen nyomozza.

Tanítói internátus. A városunkban felépítendő tanítói internátusnak a város nemes bőkezűsége folytán immár van mintegy 30000 korona értékű ingyen telke. A vármegyei tanítók közül legujabban a következők jelentkeztek hozzájárulással: *Ács Elek Hirip* 20, *Apai Mihály Aranyosmegyes* 20, *Budai Etelka Nagybánya* 20, *Barazsi József Kak-szentmárton* 20, *Bogdán Gábor Nagyfentős* 20, *Csolte Miklós Felsőújfalú* 20, *Darainé Hámon Róza Nagysomkut* 20, *Irimiás Tivadar Batiz* 20, *Kerekes János Alsóújfalú* 20, *Kostyán Gusztáv Homok* 20, *Kardos János Nagymadarász*, *Katona Zoltán Méhtelek* 20, *Krepai Demeter Reszege* 10, *Lohán János Rózsa-pallag* 30, *Miháska Mária Bajfalú* 20, *Meisner Kálmán Fehérgyarmat* 20, *Melegh Dániel Kaplony* 20, *Mokácsi Gábor Kántorjánosi* 20, *Márkus Mihály Nagymadarász* 20, *Movik Sándor Sárköz* 20, *Monoki Sándor Ura* 20, *Mám Gábor Borválaszt* 20, *Moka Ferencz Csengerbagos* 30, *Nyisztor Amália Kapnikbánya* 20, *Nagy Gábor Csegöld* 30, *Nagy Endre Dara* 20, *Nyikora Ambrus Zazár* 20, *Nagy Flórián Patóháza* 20, *Pályiné Sándor Gizella Nagysomkut* 20, *Paul Sándor Buság* 20, *Papp Adorján Meddes* 20, *Rácz Mihály Zsarolyán* 20, *Steiger Erzsébet Szatmárhegy* 24, *Siető Pál Gaesály* 22, *Schmied Ferencz Csomaköz* 30, *Sólyom Ferencz Nagybánya* 20, *Schreck Márton Kálmánd* 20, *Schiffner Lajos Nagyhados* 20, *Szalay Ida Nagysomkut* 20, *Szuhányi János Domahida* 25, *Szaleezki Miklós Érendréd* 20, *Szücs Gyula Nagysomkut* 20, *Szórán Ágoston Oláhgyűrűs* 20, *Szórán András Somkutataka* 20 koronát.

Csendőrség Vámfaluban. Vámfalú község kérvényt intézett a belügyi- és honvédelmi ministerekhez, melyben az ottani közbiztonsági viszonyokra való tekintettel esendőrség szervezését kéri. Nagyon kívánatos, hogy a kérelem teljesítessék, mert ennek az elvadult népnek megfékezésére immár elodázhatalanul szükség van.

Nyugdíjgyelet városunkban. Csak nemrég foglalkoztunk lapunk hasábjain azokkal az áldásokkal, melyek a magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egylete által hárulnak a tagokra. Annál nagyobb örömmel vesszük most tudomásul, hogy ez az egyesület fiókot létesít városunkban. A rendőrfőkapitány állott élére a szervezésnek, s már eddig jelentékeny érdeklődést keltett iránta úgy, hogy a fiók felállításának semmi sem áll útjában. Miként akkor jeleztük, ennek az egyesületnek nemesak munkás lehet tagja, de bármily rangú és állású egyén is. Három osztály van 20, 22 és 30 fillér heti illetékekkel és ennek fejében már 10 évi tagság után rokkantság esetén 8 K. 40 fill., 9 K. 80 fill., illetve 11 K. 90 fill. segélyben részesül hetenkint a tag. A segélyek évenként egy százalékkal emelkednek és 40 évi tagság után 12—17 K. heti nyugdíjat kap az illető. Ha elhal a tag, árvái neveltetési pótlékot, özvegye végkielégítést kap. Tanácsos ebbe beiratkozni bárki-

nek is, mert soha sem tudhatja, mi vár reá az életben. Felvilágosításokért *Székely Endre* rendőrfogalmazóhoz lehet fordulni.

Farsang. Szombaton is, vasárnap is két bálban volt alkalma mulatni a közönségnek. Némelyek meglátogatták ezt is, azt is. Szombaton az egyik a gépészek bálja volt, ahol bizony többen is lehettek volna. Annál inkább mert a mulatság jóízű volt. Egy kis műsor is előzte meg. Ugyanakkor volt a függetlenségi kör-bálja. Részt vett rajta a főispán is. Ott volt még dr. *Kelemen Samu* képviselő és neje, a polgármester, főkapitány, főügyész és többen az uri közönség soraiból. Publikumban sem szűkölködött. Szóval az elég jól bevált. Vasárnap a németi gör. kath. egyház tartotta táncmulatságát. Az ilyen bállok mindig jól sikerülnek. A mulatni vágyó fiatalság összeverődik rangkülönbség nélkül és mindeniknek megvan a saját köre. Fesztelen jókedvben ninesen hiány. Ugy volt most is. Valóságos sokadalom tolongott a termekben. Vasárnap volt a fodrászok táncmulatsága a Pannóniában. Vigan folyt le ez is. A jó rendezés hatása meglátszott rajta.

Síkosak a járdák. A házígazdák nem sokat törődnek a járdákkal, többnyire ott fekszik a hó takarítatlanul, a szükséges behintésről meg pláne alig lehet szó. Ebből az következik, hogy a esendőrok sem kísérik eléggé éber figyelemmel. Ez az oka, hogy sok baleset történik a járdákon. Vasárnap *Bugyi József* cipész 11 éves fia esett el a *Kazinezy* utcán a meszes zsidó előtt és egyik karját eltörte. Az irgalmasok kórházában ápolják.

Fősorozás városunkban. Városunkban az idén márczius 19 és 20-án tartják meg a fősorozást, és pedig 19-én az első, 20-án a második és harmadik korosztálybeliek tartoznak előállani.

Uj vasut. A pénzügyminiszter a dohány-beváltó hivatal az állomással vasut által akarja összekötni A tárgyalások megindultak.

A hátralévő farsang. Még egy néhány mulatság és Karnevál hercege kivonul a parfümös levegőjű bali termekből. Nines is miért sajnálkozni távozásán, mert legalább Szatmáron volt alkalma bőven kinuladni magát. A jövő szombatra három bál esik. Ekkor lesz az igazságügyi tisztviselők bálja, a dal- és zeneegyesület kabaréval összekötött táncmulatsága és a eszmadia-ípartársulat batyubálja. Vasárnap a mézszárosok és hentesek rendeznek táncmulatságot. Szombathoz egy hétre, vagyis 20-án, tartják a protestáns bált. Utóljára jön az öreg sláger 23-án, vagyis hushagyókedden a nőegyleti bál.

Uj óvodák Nagykárolyban. A válás- és közoktatási miniszter *Bodnár György* kir. tanfelügyelő előterjesztésére elhatározta, hogy Nagykárolyban négy új óvodát állít fel.

Fősorozás a megyében. Vármegyénk területén a fősorozások a következő napokon fognak megtartatni: az *erdődi járásban* márcz. 1. 2. 3. 4., a *csengeriben* márcz. 6. 7. 8. 9., a *nagysomkutiban* márcz. 11. 12. 13., a *nagykárolyban* a járási illetőségűeknek márcz. 15. 16. 17. 18. 19., a városi illetőségűeknek márcz. 20. 21. 22., a *mátészalkaiban* márcz. 29. 30. 31. és ápril. 1. 2. 3., a *fehérgyarmatiban* ápr.

A kolozsvári „Kristály“ Gözmosó és Vegytisztító Gyár:

mos, tisztít **fehérneműeket és felsőruhákat** a legszebb kivitelben, gyorsan, **előnyös árak ellenében. Tíz koronát** meghaladó megbízások bérmentve küldetnek vissza.

Csomagolás díjtalan!

Czím: ☺☺☺☺

„KRISTÁLY“
GÖZMOSÓ GYÁR
KOLOZSVÁR, Pályaudvar.

ril. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12., a *szinéváraljaiban* ápril. 14. 15. 16. 17., az *avasiban* ápril. 19. 20. 21., a *nagybányáiban* a járási illetőségek ápril. 23. 24. 25. és 26., a városi illetőségek ápril. 27. 29., *Felsőbányán* ápril. 30-án.

Nőegyleti kiadások január hóban.

Árvaház 120 K. 60 fill. Tüzifa 40 K. Havi segélyekre 202 K. Rögtöni segély 7 K. Összesen 369 K. 66 fill.

Táncmulatságok a vidéken. Az ungvári kath. Legény-egyesület e hó 14-én, vasárnap a Korona szálló dísztermében szinielőadással egybekötött jótékonyezélu zártkörű farsangi táncmulatságot rendez. Belépődíj személyenként 1 korona. Kezdeté este 7 és fél órakor. Felülfizetéseket és adományokat köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz az elnökség. — *A esanálási kath.* Olvasókör e hó 14-én, vasárnap saját könyvtára javára táncmulatságot rendez. Kezdeté este 7 órakor. Belépődíj személyenként 1 korona 20 fillér, családjegy 3 személyre 3 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz a Kath. Olvasókör.

A sebes hajtás ellen. Szóvá tettük pár héttel ezelőtt, hogy a „Lassan hajtás” jelzessel ellátott és a város utcaira kifüggesztett táblákra oda se hederitene a kocsisok, sőt utcahosszant azzal mulatják magokat, hogy közzévágnak a lovaknak és hajszolják a járókelőket. Elismerés illeti a rendőrfőkapitányt, hogy felszólításunkat figyelembe véve, utasította a csendőrsparancsnokságot, hogy a sebes hajtás ellen tegyék meg a szükséges intézkedéseket és a csendőrszemek ezután ne a járdán, hanem az utzakövezeten sétálva teljesítsék a szolgálatot, hogy szükség esetén azonnal közbejéphessenek.

Keresd az asszonyt. Tóth Antal homoki gazdálkodó vasárnap elkeseredésében szíven szurta magát. Azaz, hogy nem találta a szívét, mert a kés egy kicsit lejjebb hatolt, így nem halt bele a sebesülésbe, sőt életbenmaradásához van némi remény. Az irgalmasok kórházában ápolják. Mélységes bánatára az adott okot, hogy a felesége ott hagyta a faképnél. Nem akar nélküle élni, inkább kész volt itt hagyni ettől a sok keserüségtől siralmas hazát.

Betörés. A mult éjjel betörték az ablakon át Szabó István szijgyártó mester lakásába. A betörést csak reggel vette észre a gazda. A felfeszített asztalfiókból mintegy 200 kor. pénz hiányzott. A csendőrség még aznap megkerítette a jómadarat Hanzel János esavargó személyében, de a pénznek már fele sem volt meg nála, mert még azon éjjel elmulatta.

Vásári tolvaj. Vadász György, ki foglalkozására nézve cigány és esavargó egy személyben, a heti vásárokon szokott szerencsét próbálni nem ugyan adás-vétel útján, hanem a pénzszerzésnek azt a könnyebb, de veszélyesebb módját választja, mikor önfelédelt pillanatokban minden nagyobb speku-

láció nélkül kiemelhető a zsebből egy bugyelláris, vagy összekötött esücskü keszkenő. A mult szerdán is ilyen üzletben utazott, ám ez alkalommal szerencsétlenül. Séra Istvánné ombodi asszony zsebéből kaparított ki egy zsebkendőt, mely 15 koronával volt terhelve. Az asszony azonban hirtelen észrevette a lopást, kiabálni kezdett és üldözőbe vette a tolvajt, mire a csendőrök eléje állottak, visszakerült az asszony 15 koronája, meg a zsebkendője is, Vadász Gyuri pedig bekerült arra a helyre, ahol kosztot is, kvártélyt is adnak neki és pedig ingyen.

A népkönyha jótévi. Medgyesi Ferenczné és Radó Bertalanné úznők ivón Bathányi, Háromutczaköz, Józseffőherczeg utca és Deáktér déli oldalán 106 K. 50 fillért adakoztak a népkönyha szegényeinek: Vármegeyi takaréknak, Teitelbaum Herman 10—10 K. Bartha Kálmán 8 K. Szatmáry Adolfné, Első magyar 6—6 K. Steinberger Éliásné, Medgyesi Ferenczné, Freund Samu, dr. Fekete Samu 5—5 K. Halász Mórné, Menhelbaum Sámuelné 4—4 K. Spitzer Józsefné, dr. Lehotzky Jánosné, özv. Markovits Mórné 3—3 K. Pál Jánosné, Boros Ilona, Einhorn Márton, Klein Emánuelné, dr. Antal Lászlóné, Scheiber Ferenczné, Paládi Lajpsné, Páskuj ház, Mechner Józsefné, Székely Gynla, Roóz Mihály 2—2 K. Dániel Sándorné, Sztupkay Démes, Hartman, Feisztuber János órás, Miklusovszky Antal, Markovits Salamon, Bertha Károlyné, 1—1 K. Schvartz Albertné 85 klg. lisztet, Szentpétery rizskását, Horváth Herman 10 klg. rizs. A népkönyhán adakoztak. Novák Lajosné, Brújler Otília, Lövinger Terike 2—2 K. A nemesszivü adakozóknak ezután mond hálás köszönetet az Elnökség.

Irodalom. — Művészet, SZINHÁZ.

„Takarodó.” Szépen megírt, erkölcsi motívumokon nyugvó szindarab, kár, hogy a szindarab hősnének, Helbignek, szereplését a szerző kissé szűk korlátok közé szorította, de így is szépen érvényesül a káplár önrzetes tisztessége s mátkája iránt megnyilvánuló mély, igazi szerelme. Volkhardt törzsörmester szigorúsága, tisztességérzete valóban meghatározó és drámai, csupán az egyedüli nő szerep, Klárika, nem talál rokonszenvre, de ennek ilyennek kell lennie, mert különben a darab esekelményei hatástalanok s főleg értéktelenek maradnak. A drámai személyzet ezuttal kitett magáért s annyi — mondhatjuk indokolt — kifogás és elégedetlenség után egy jó drámai előadást mutatott be. Sipos Zoltán (Helbig káplár) eleinte nehezen jött bele szerepébe, de később nagyon szépen oldotta meg feladatát s elfeledtette velünk első jeleneteinek fogyatékosságát. *Peterdi* is jó volt a törzsörmester szerepében, *Fodor* (Lauffen) és *Kendi* (Klárika) méltán rászolgáltak

a közönség elismerő tapsaira. *Szatmár* Mihály mint vezető hadbíró elég jól vezette a III. felvonásbeli hadi törvényszéki tárgyalást. A ház csak félig telt volt.

„Csepürágók.” Nagyon sok bolondság, humor és bohóság van összehordva a „Csepürágó”-ban. Ezen operette, mint ahogy ezime is mutatja vásári, ezirkusz személyzetét hozza színpadra változatos formákban. Hogy ez operette nem lesz hosszú életű, az abban keresendő, hogy a zenéje gyenge. Van ugyan egy pár részlete, mely kedves melodiákat tartalmaz, de egészben véve a zene nem valami elragadtató. Az operette bemutatásával meg lehetünk elégedve. *Balla* Mariska (Suzanne) *Tibor* Lóri (Marion) szépen énekeltek, jól játszottak, utóbbit tisztelői egy hatalmas virágoskorral lepték meg. A férfiak közül *Somogyi*, *Rónai*, *Boda* és *Érezkővi* érdemelnek említést. A díszletek szépek voltak nemkülönben a rendezés is kifogástalan volt.

Színházi heti műsor: Ma 10-én, szerdán: *Israel*. Színmű. Páratlan.

11-én, esütörtökön: *Boccaccio*. Operette. Páros.

12-én, pénteken: *Czigánybáró*. Operett. Zóna. Páratlan.

13-án, szombaton: *Margit*. Dráma. Ujdonság. Páros.

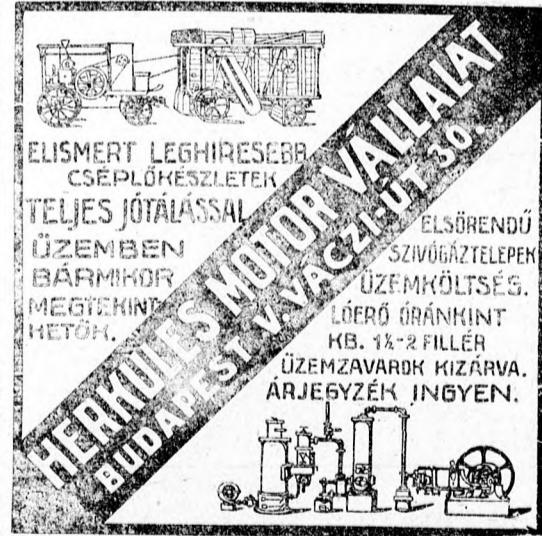
14-én, vasárnap délután: *Csákkirály*. Operette. Zóna.

14-én, vasárnap este: *Trilby*. Dráma. Páratlan. — *Szakács* Andor vengégjátéka.

15-én, hétfőn: *Vasgyáros*. Színmű, Rendes helyárrakkal. Páros. *Szakács* Andor vendégjátéka.

Munkatárs: **Vlázts Vincze.**

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

HEROLD'S MOTOR VEHICLE WORKS
BUDAPESTI VÁLLALAT

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK
TEJES JÓTÁLLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
KETH.

ELSŐRENĐŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐRŐ GRÁNKINT
KB. 1/2-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Fogorvosi műtermem

és lakásom a Lévy-palota emeletén, Hám János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvényszéki palotával szemben). Kiváló tisztelettel **BAKCSY, fogorvos.**

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelü czipők és oszlmák is készülnek.

Vuja János

hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle ház) aki dusan felszerelt **czipő-raktárában** csakis valódi finom bőrből, a már is világhírű hazai gyárakban czipőket és eszlmákat nagyon is versenyképes árak mellett hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendü készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kikészöbölte, és akinek áruján osnosság dolgában is párját ritkítják.

Kölesön-könyvtár

Kazinozy utca 16. sz. alatti üzletemben a magyar irodalom régi és legújabb jeles roínak művei olcsó díj mellett kölesön vehetők. — **Cseplák Bálint.**

Aki egy jó varrógépet óhajt venni, az forduljon teljes bizalommal **Hammer Ignátz** műszerészhez Szatmár, **Battyhányi-utca 1-ső sz.**, mert mint értesültünk, megszerezte a világhírű „Pfaff“ gépek egyedüli képviselőjét és ez maga is már a legnagyobb biztosítékot nyújtja arra, hogy egy kitűnő varrógépet kap az, aki nála szerezi be ezen cikkekben a szükségletét.

*Jó karban levő
szarvas-aggancsok,
vadászfegyverek,
vadászképek,
jutányos árban eladatnak.*
Czím a kiadóhivatalban.

Köttessük könyveinket Gárdos Ferencz

könyvkötészetében Szatmár, Kazinczy-utca 6-ik szám, hol izléses és esinos munkát gyorsan és jutányosan készíttetnek.

Aki jó bort szeret inni, keresse fel a HUNGÁRIÁT. Egy liter új bor házhoz 28 krajczár. Kiemelendő még a többek közt egy palacska saját töltésű bor Hungária gyöngye cím alatt 50 krajczár.

Aki szép és olcsó farsangi ajándékot óhajt vásárolni, az menjen el a színházzal szemben lévő óra és ékszer üzletbe, mert ott találja a legdusabb és legolcsóbb választékot valódi arany és ezüst ékszerekben, mindennemű zseb és fali órákban. Tisztelettel **Kepes Dávid** mű-órás és ékszerész, Szatmáron a színházzal szemben.

Özv. Lauf Józsefné és Fia
szobafestő Szatmár, József kir. herceg-u. 14. sz.
35 év óta fennálló üzlet.

Elvállal szoba és templomfestést, tapétázást, mázolás és minden e szakba vágó munka gyorsan és pontosan való elkészítését olcsó árak mellett. Szíves pártfogást kér özv. **Lauf Józsefné és Fia.**

Száraz tűzifa kapható

a következő árakban:

I. oszt. bükkhasábfá	házhöz szállítva	1 61 30 K
I. „ gyertyánhasábfá	„	1 61 32 K
I. „ tölgyhasábfá	„	1 61 32 K
Doronfa, gömbölyű	„	1 61 28 K
1 mm. vágott tűzifa	„	2 K 20 fillér

Tisztelettel

MONUS LAJOS
tűzifakereskedése Szatmár-Németi
István-tér 22. szám.

Legalkalmasabb ajándékok órák- és ékszerekben beszerezhetők **SZABÓ GUSZTÁV** órás, ékszerész és látszerész üzletében Szatmár, **Attila-utca.**

Házvezetőnő

aki jó bizonyítványokkal rendelkezik, ért a külső gazdasághoz is, szerény feltételek mellett alkalmazást keres. Czím: **Katona Angela Egri**, u. p. Mikola, Szatmár m.

Értesítés. Értesítem a m. t. közönséget, hogy ház, birtok, üzlet és lakásközvetítő irodámat Várdomb-utczába, az izr. templommal szemben helyeztem át. **Zichermann Mór**

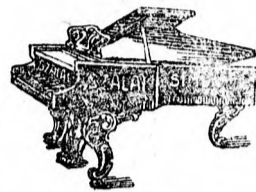
Makóczy Géza papi és polgári szabó
Szatmár, **Eötvös-utca 4/a. sz.**

Ajánlja a főt. lelkész urak szíves figyelmébe modern szabó műhelyét, hol is mindennemű reverendákat és papi öltönyöket a legnagyobb pontossággal és jutányos árak mellett készílnék.

Tisztelettel

Makóczy Géza, sekrestyés.

Üzlet átvétel. A Néhma Lajos Józser kávéüzletét átvette **Benkő Sándor**, kinek előzőkenysége és szakképzettsége biztosítja a vevő közönséget. 10—12%-al olcsóbban szerelhetjük be kávé szükségletünket mint bárhol.

Hangszer üzlet!
Szalai Simon
hangszer és zongora-készítő s hangoló
Szatmár, **Kazinczy-u. 14.**
Guttmanu-palota.

IFJ. RUBINSZKY

IPARMŰVÉSZETI

SZATMÁR, UJ-UTCA 3/a SZ. (SAJÁT HÁZ).

FERENCZ

MŰHELYE

Modern háló, ebédlő, szalon vagy uri szoba berendezések, valamint leányszoba berendezések művészi kivitelben készülnek.

KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KESZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

SZABÓ SÁNDOR, SZATMÁR

SZOBRA SZ, ARANYOZÓ ÉS OLTÁRÉPÍTŐ, WESSELÉNYI-UTCZA 3. (SAJÁT HÁZ).

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesítem nagyrabecsült megrendelőimet, hogy

SZOBRA SZ-, ARANYOZÓ- ÉS OLTÁRÉPÍTŐ-MŰTERMEMET

ujjonnan átalakítva, saját házamba, Wesselényi-utca 3. szám alá helyeztem át.

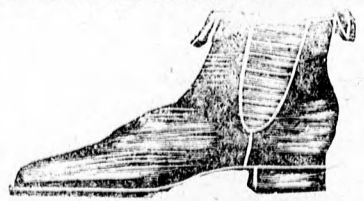
Kérem az igen tisztelt megrendelőimet, hogy bizalmukkal a jövőben is megtisztelni sziveskedjenek.

HALÁSZ SÁNDOR úri és női cipész SZATMÁR,
DEÁK-TÉR 7. SZ. (HALMI HÁZ.)

Ajánlja a mélyen tisztelt közönségnek egészen ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően **czipész-műhelyét**, hol is a legegységesebb kivitelben készülnek mindenféle, schevraulakk, box, zerge és strapa-czipők.

Vidéki megrendelésekre és hibás lábakra különös gond fordítatik.

Hammer Ignátz

műszerész, kerékpár és varrógép-
raktár Szatmár, Batthyányi - u. 1.
Schwarz Albert-féle bolthelyiségben.

Világhírű

„PFAFF“

varrógépek Szatmárme-
gye egyedüli képviselője.

**Kedvező részletfize-
tés, 8 éves jótállás.**

Szakszerű javítóműhely

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

PAPP IMRE, SZATMÁR

ÉPÜLET ÉS MŰBUTOR-ASZTALOS, MÁTYÁS KIRÁLY-UTCZA 41.

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

ÉPÜLET ÉS BUTOR

ASZTALOS-MŰHELYÉT

a m. t. megrendelő közönség szives figyelmébe.

Tartós munka, pontos és szolid kiszolgálás.

Elsőrendű porosz kő- szén és vágott tűzifa

valamint

**I. rendű bükkhasábfa,
I. rendű gyertyánfa,
I. rendű cserfa,
I. rendű tölgyfa,**

vastag hántott vargafa,
többféle dorongfa kapható

Fischer Herman

első Szatmár-belvárosi villamos
favágoda és szénkereskedés

Báthory-utca 10. sz. Telefon 122.

Raktárak: a lakásnál, a Szentvér-
és máv. állomásnál.

Olesó tűzifa!

A tölgytörzsfát a nagy kitermelés folytán
ölenként 4 koronával leszállított.
Fél öl feldarabolt száraz tűzifa házhöz
szállítva 468.

12 korona 12

Csonkási bérlelünkön átvéve **8 korona.** —
Ugyanott **gyepföld** kapható kerti
kötűnő vetemények,
dinnye, káposzta, hagyma stbre felibe vagy bérbe

Neuschlosz Testvérek

Szatmár, Deák-tér 7., I. em.

Irodai telefon 16. szám. — Gazd. telefon 155. sz.

HORVAY és SZABÓ

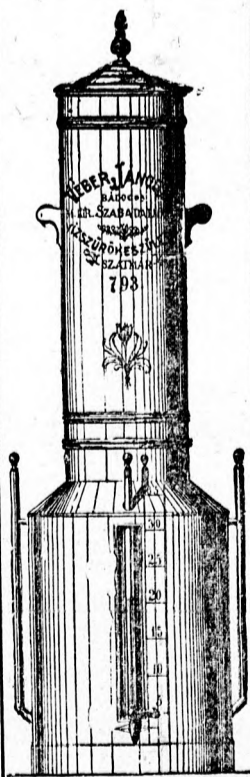
festők Szatmár, Kinizsy-u. 29.

Elvállalnak szobafestést, mázolást, czim- és
czimer-festést, valamint aranyozást és ta-
pétázást. Templom festéseket minden stílusban.

::: Üveg ezimtáblák készítése :::

Weber János K.

speczialista bádogos, több szabadalom tulajdonosa
SZATMÁR-NÉMETI, SZIRMAI-UTCZA 1. SZ.

Az egészség fenntartására legfontosabb kellék a tiszta,
baczillusmentes ivóviz. **A Weber-féle szabadalmazott**

vizszűrő-készülék

folyók, valamint furtkutak vizeit kristálytisztára szűri,
így lehetővé teszi a legegyszerűbb háztartásban is a pom-
pás, jó víz előállítását. A vizszűrő-készülék kezelése egy-
szerű és orvosilag kipróbált. Hasznos háztartási kellék és
rendkívül olcsóságánál fogva
eddig is nagy elterjedésnek örvend. Különösen ajánlatos
vendéglők, kávéházak, iskolák és intézetek részére.

A készülék ára:

15 liter űrtartalommal	— — — — —	20 korona.
25 " "	— — — — —	24 " "
35 " "	— — — — —	28 " "

Nagyobb méretekben külön árajánlat. Vidéki rendelésnél
3 korona csomagolási díj számítatik.

Egyidejűleg értesítem a t. közönséget, hogy **új szállóper-
metezőket** készítek és javítok. Bárminő alkatrészek szin-
tén kaphatók.

Törvényileg védve. — Vizszűrőm utánzása tilos.